

83 SERİ NO'LU GİDER VERGİLERİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GİDER VERGİLERİ KANUNU
Tebliğ grubu	GİDER VERGİLERİ GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	71260
Tarih	16.08.1990
Sıra no	83

Bilindiği üzere, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinde; Banka ve sigorta şirketlerinin 10.6.1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi olacağı belirtilmiştir.

Matrahı belirleyen 31 inci maddesiyle banka ve sigorta muameleleri vergisinin matrahı, 28 inci maddede yazılı paraların tutarı olup, kambiyo alım ve satım muamelelerinde kambiyo satışlarının tutarı bu verginin matrahı kabul edilmiştir. Aynı Kanunun 33 üncü maddesinde ise banka ve sigorta muameleleri vergisi nispeti % 5, kambiyo muamelelerinde matrahın binde biri olacağı, hükme bağlanmıştır.

İncelenmesinden de görüleceği üzere; Kanun koyucu, kambiyo muameleleri dışında kalan banka muamelelerinde verginin doğması için her iki şartın gerçekleşmesini yani, bir muamele yapılmasını ve lehe para kalmasını şart koştuğu halde, kambiyo muamelelerinde, bu şartı aramamış, sadece kambiyo satışının yapılmasını verginin doğması için yeterli görmüştür.

Vergi nispetinin, genel banka muamelelerinde % 5 ve kambiyo muamelelerinde % 01 olarak farklı tespit edilmesinin amacı da budur.

Buna göre kambiyo satışlarının vergilendirilmesinde, satış bedelinin alış kurunun üzerinde olup olmaması, bu satıştan banka lehine bir para kalıp kalmaması husus önem arzetmemektedir.

Yukarıda belirtilen açıklamalardan da anlaşılacağı üzere; döviz satım muamelesi ile tek bir muamele yapılmakta ve bu kambiyo muamelesi Banka ve Sigorta Muameleleri vergisine tabi tutulmaktadır.

Bu nedenle;

1. Bankaların, yetkili müesseselerin ve özel finans kuruluşlarının Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkındaki Kararlar ve bu kararlara istinaden çıkarılan tebliğler gereğince, Merkez Bankasına yapacakları zorunlu döviz devirlerinin kambiyo satışı kabul edilerek, devredilen satış tutarı üzerinden binde bir oranında vergi hesaplanması gerekmektedir.

Konu ile ilgili olarak daha önce çıkarılmış bulunan 12 ve 27 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğlerinin bu tebliğe aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.(*)

2. Kambiyo satışında satış tutarı üzerinden % 01 kambiyo muameleleri vergisi dışında, ayrıca döviz alış kuru ve satış kuru arasındaki müsbet fark üzerinden % 5 banka ve sigorta muameleleri vergisi ödenmesi gerekmemektedir.

Tebliğ olunur.

(*) Güncelliği Kalmamıştır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 12.09.2026